

BÜKKI NEMZETI PARK

RÉPÁS-VÖLGYI TANÖSVÉNY

A 2,3 km hosszú tanösvényt 2021-ben hozta létre a *Bükk Nemzeti Park Igazgatóság*. Nyomvonalán innen, a közúttól indulva a Répás-völgy alján halad a magyar-szlovák országhatárig. A túraút két állomásán e táj élővilágáról és geológiájáról tájékozódhat a kiránduló.

A Sajóba ömlő Hangony-patak vízgyűjtője kiemelkedő hidrológiai értékkel bír, a vidék forrásai közül a domaházi Kalász-kút, Sipos-kút és Tóvölgye-forrás mindenképpen említésre méltó. A Tó-völgye-patak állandó, legnagyobb vízei kora tavasszal, hóolvadáskor és a május-júniusi időszakban vannak. A hirtelen lezúduló víz okozta károk és a talajleomosódás megakadályozására a vízmosásokban az 1930-as években gátakat, majd záportározókat is kialakítottak a '80-as években.

A vidéket egykor összefüggő *tölgyes* és *bükkös* borította, amit a letelepedő ember irtott ki, hogy szántókat, állatainak legelőket, magának lakóhelyet biztosítson. A talaj megkötésére hozták be az 1800-as években az akácot, a II. világháború után kopárfásítások történtek tájidegen fenyőkkel, majd a rendszerváltozást követően, a gazdálkodás felhagyásával spontán cserjésedés, erdősülés indult meg. Az őshonos erdőkön túl a *forráslápok*, *lápi* és *patakmenti magaskórósok*, valamint a másodlagosan *kialakult hegyi szárazrétek*, *franciaperjés kaszálók* a legértékesebbek.

Domaháza határa már az őskorban lakott volt, több földvára is ezt bizonyítja. A falu Hangony-fő néven a XIII. században jött létre. Az itt élők évszázadokon át mezőgazdasággal – s erdei haszon-

vételekkel – foglalkoztak, ennek köszönhetően alakultak ki a nagy legelőterületek, vált híressé a helyi állattartás és az itteni erdei gomba. Hosszú ideig kiterjedt tanyarendszer hálózta be a vidéket, a völgyben is állt egy Kaszás-, majd Répás-pusztá néven. A tájat kialakító hagyományos gazdálkodás mára visszaszorult a térségben, a népi kultúra elemei eltűnőben vannak. A természet védelméhez kapcsolódóan ezek felélesztésének segítése is célja a Bükk Nemzeti Park Igazgatóságnak.

A Répás-völgy az Európai Unió ún. *Natura 2000 hálózata*nak része, itt található a *Domaházi Hangony-patak völgye* kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

T

T

Bükk-vidék Geopark

Geodiverzitás, kultúrtáj, örökségvédelem
www.bukkvidekgeopark.hu

KÉRJÜK ÓVJA, VÉDJE TERMÉSZETI ÉRTÉKEINKET!

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116, Tel.: (36)411-581
✉ kapcsolat@bnpi.hu 🌐 www.bnpi.hu

Interreg

Szlovákia-Magyarország

Partnerséget építünk

Európai Regionális Fejlesztési Alap

GEOTOP | www.skhu.eu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

BÜKKI NEMZETI PARK

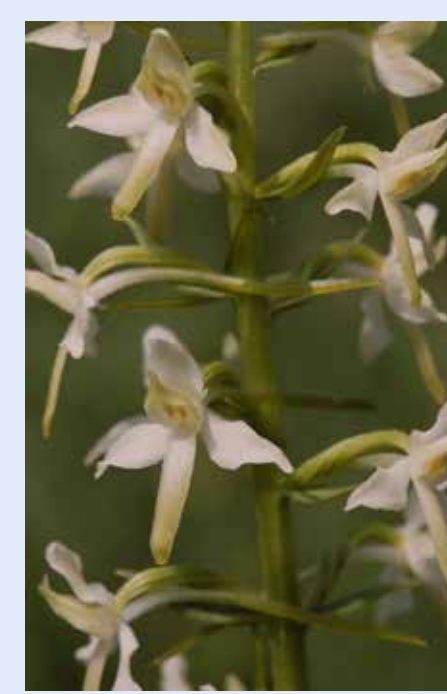
A RÉPÁS-VÖLGY ÉLŐVILÁGA

Az erdőrengeteg a századokon át tartó emberi hatásra sokkal nyíltabbá vált, új élőhelyek – kaszálók, szántók, szőlők/gyümölcsösök – jelentek meg. Ezek használata és kiterjedése folyamatosan változott: ma még a völgy közel harmada legelőként használt hegyi szárazrét, de a felhagyás eredményeként a Répás felén töviskes bozótok, puhafás pionír erdők húzódnak. Rohamosan nő az idegenhonos akácok nagysága, ám tizedére csökkent az őshonos fás vegetáció. A klímaváltozás és az újonnan behurcolt növények miatt romlik az élőhelyek természetessége, a vizek által befolyásolt társulások utolsó óráikat élik. A felhagyott gyepeket az Amerikából származó *kanadai aranyveszsző* és *selyemkóró* veszélyezteti, a Hangony-völgyben a kelet-ázsiai *japán-keserűfű* és az újvilági *zöld juhar* nyomul. Az inváziós, Európában korábban nem élt fajok dísznövényként kerültek hozzánk, aztán szándékos telepítés vagy spontán kivadulás útján terjednek. Robbanásszerűen sokasodnak, teljesen és sokszor visszafordíthatatlanul átalakítják az életközösségeket. Az özönnövények elleni védekezés valamennyiünk közös érdeke és a földhasználók kötelessége.

Természetes vagy természetközeli állapotú élőhelyeink fajok sokaságának nyújtanak otthont. Gyertyános-tölgyesekben, ksavanyodó erdőkben a gazdag kalaposgomba világ mellett a védett *szálkás pajzsika* és *kétlevelű sarkvirág* él. A cseres-tölgyesekben, legelőkön *bársonyos kakukkszegfű*, a hegyi réteken *fekete kökörcsin*, *agárkosbor*, nyár végén *szártalan bábakalács* virít.

Vízfolyások mentén magasodnak a *mocsári csorbóka* hajtásai, a nedvesebb gyepeken réti szegfű díszlik. A láprétek védett faja a *széleslevelű gyapjúsás* és a *hússzínű ujjaskosbor* – sajnos a kaszálás elmaradásával, a nádasodással mindkettő eltűnőben van.

A sásosokban, égeresekben élő *harántfogú* és *hasas törpecsiga*, a patak völgyekben a *gólyaorr-boglárka*, *nagy tűzlepke* és *kis színjátszólepke* mindenképpen említésre méltó. Idős tölgyerdőkben a fokozottan védett *magyar tavaszifésűsbagoly*, a *nagy szarvasbogár*, a *fekete harkály*, *közép fakopáncs* lel otthonra. A Répás-völgyben megleshetjük az óvatos *fekete gólyát*, és a tavaszi csapadéktól függő számban költ a *haris*. A legelőkön áprilisban *erdei pacsirta* szól, nyáron *gyurgyalag* vadászik. *Vadmacskával* és a kárpáti kapcsolat bizonyítékaként *farkas* nyomaival is találkozhatunk.

Wildlife of the Répás valley

As a result of human impact over centuries, the vast forests became much more open and new habitats – hayfields, ploughlands, vineyards/orchards appeared. Their usage and coverage have constantly changed: today still one third of the valley is covered by dry meadows used for grazing, but as a result of abandonment half of the Répás valley is already covered by prickly scrub and pioneer softwood forests. The presence of alien locust forests is growing rapidly while the area of native forest vegetation has dropped to a tenth. As a result of climate change and newly introduced plants, the naturalness of habitats is declining and plant communities influenced by water are in their last hours. Abandoned grasslands are endangered by Canada goldenrod and Common milkweed which both came from America, while in the Hangony valley east-asian Asian knotweed and american Boxelder maple are expanding. Invasive species not native to Europe arrived as ornamental plants and they spread as a result of purposeful planting or spontaneous introduction. Their numbers are exploding and often they utterly and irreversibly change communities. Protection against invasive plants is our common interest and the duty of those using the land. Our natural and semi-natural habitats are home to a lot of species. Oak-hornbeam

woodlands and acidified forests are rich in mushrooms and are also the habitats of Narrow buckler fern and Lesser Butterfly-orchid. In Balkanic turkey oak – sessile oak forests and in pastures Rose campion blooms, while in mountain meadows we can find Pulsatilla nigricans - a species of pasque flowers, Green-winged orchid and in the end of summer Carline thistle, too. Along watercourses Marsh sowthistle grows tall and in wet grasslands Maiden Pink flowers. The protected species of moorlands are Broad leaved cottongrass and Early Marsh-orchid, however, unfortunately, as a result of the lack of reaping and the spread of reeds both are disappearing. In sedgeland and alder woodlands Narrow-mouthed whorl snail and Desmoulin's whorl snail, in stream valleys Geranium argus, Large copper and Lesser purple emperor are definitely worth mentioning. Old oak forests are home to strictly protected Carpathian quaker, European stag beetle, Black woodpecker, Middle spotted woodpecker. In the Répás valley we can watch cautious Black storks and in changing numbers, depending on the amount of spring rains, Corn crakes brood. In april Woodlarks sing in the pastures while European bee-eaters hunt there in the summer. We can meet European wildcats and as a proof of the connection to the Carpathian mountains, the tracks of Wolves can also be found.

Život v doline Répás-völgy

Pôvodné lesné porasty počas stáročí ľudského vplyvu postupne nadobúdali otvorenejší charakter, objavili sa nové biotopy – lúky, ornice, vinice, ovocné sady. Rovnako ich spôsob využívania a plocha rozšírenia sa neustále menili: tretinu doliny v súčasnosti tvoria suché horské pasienky, ale v opustenej časti Répášu sa už rozširujú bodliaky, nálety a pionierske lesy. Rýchlo sa šíri aj cudzokrajný agát, pričom pôvodné dreviny sa zredukovali na desatinu. V dôsledku klimatických zmien a vplyvom introdukovaných rastlinných druhov sa zhoršuje stav prírodných biotopov a mokradové spoločenstvá sú pred zánikom. Opustené trávne porasty sú ohrozené americkými druhmi, ako zlatobýl kanadská a glejovka americká, do doliny Hangony-völgy sa pretláča tiež americký javor jaseňolistý a východoázijská kridlatka japonská. Invázne druhy, ktoré v Európe neboli predtým známe, sa sem dostali ako okrasné rastliny a neskôr sa rozšírili umelým presádzaním alebo spontánnym množením. Rozširovali sa explózične a častokrát nezvratne premenili pôvodné spoločenstvá rastlín. Ochrana proti nim je našim spoločným záujmom a povinnosťou vlastníkov pôdy.

Na druhej strane prírodné alebo prírode blízke biotopy poskytujú útočisko pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. V hrabových dubinách,

popri bohatom zastúpení pečiarokotvarých húb, žije chránená paprad' ostrnátá a vemenník dvojlistý. V cerových dubinách a pasienkoch kvitne kukučka vencová, na horských lúčach poniklec lúčny, vstavač obyčajný a na konci leta aj krasovlas bezbyľový. Popri vodných tokoch vyčnievajú byle mlieča močiarného, mokré lúky zdobi klinček slzičkový. Chránenými druhmi zamokrených lúk je suchopýr širolistý a vstavačovec strmolistý – bohužiaľ absenciou kosenia a rozšírením trstín sú oba druhy ohrozené vyhynutím.

V ostrícových lúčach a jelšinách žije slimák pimplík mokradový a pimplík bruškátý, v dolinách potokov motýľ modráčik bielopásy, ohniváček veľký a dúhovec menší. Staré dubiny poskytujú vhodné útočisko pre chránenú moru schmidtovu a roháča veľkého, z vtákov tento biotop vyhľadáva tesár čierny a ďateľ prostredný. V doline Répás-völgy môžeme pri troche šťastia pozorovať aj bociana čierneho a chrapkáča poľného, ktorý znáša vajíčka podľa množstva jarých zrážok. Na pasienkoch v apríli spieva škvoránik stromový a v lete tu loví včelárik zlatý. Môžeme však stretnúť aj mačku divú a ako dôkaz karpatskej spätosti zbadať stopy vlka dravého.

Bükk-vidék Geopark

Geodiverzitás, kultúrtáj, örökségvédelem
www.bukkvidekgeopark.hu

KÉRJÜK ÓVJA, VÉDJE TERMÉSZETI ÉRTÉKEINKET!

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116, Tel.: (36)411-581
✉ kapcsolat@bnpi.hu 🌐 www.bnpi.hu

Interreg
Szlovákia-Magyarország

Partnerséget építünk
Európai Regionális Fejlesztési Alap

GEOTOP | www.skhu.eu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

BÜKKI NEMZETI PARK

XXXXXXXXXXXX (3. TÁBLA)

A mai dombvidék területén 20-23 millió évvel ezelőtt tengeröböl hullámozott, melynek vizébe a környező hegyvidékek felől a folyóvizek nagy mennyiségű hordalékot szállítottak. Az évmilliók során a tengeröblöt néhol 200-600 m vastagságban homokos, kavicsos üledékek töltötték fel. Az egyre sekélyebb tengervízben kagylók (Chlamys, Ostrea, Balanus, Pecten) és hatalmas cápák éltek, melyeknek jellegzetes, hajlott fogait „madárnyelvként” ismerte és árusította a környék lakossága.

A terület 7,5 millió évvel ezelőtt lassú emelkedésbe kezdett, a tenger visszaszorult, és kiemelkedtek az Ó-Bükk első csúcsai – egyenlőre még szigeteket alkotva az ősi mocsárvilágban.

A kiemelkedéssel a folyóvíz pusztító hatása vette át az uralmat: ma a területet mélyre vágódó, szűk patak völgyek, vízmosások, meredek hegyoldalak jellemzik, melyeknek peremén néhol 100 m-es magasságot közelítve bizarr formákkal tarkított homokkősziklák alakultak ki, melyekhez az itt élők számtalan legendát tapasztaltak.

PÉTERVÁSÁRAI HOMOKKŐ FORMÁCIÓ

A 20-23 millió évvel ezelőtt itt hullámozott sekélytengerben lerakódó homokos üledékbe gyakran keveredtek bele az elpusztult mészváz-
as állatok maradványai (kagylók héjai). Az idők során ez az organikus eredetű kalcium karbonát, azaz „mészkő” kioldódott, és átitta, összecementálta a homokkővet, mely ezáltal jóval keményebbé vált környezeténél. Ezek a keményebb konkréciók később kipreparálódtak környezetükből oly módon, hogy a kevésbé állékony, puhább

kőzetanyagot a víz, a fagy okozta aprózódás lepusztította, és elszállította. Így alakultak ki a vidékre oly jellemző „kőcipók”, sziklapadok és sziklaereszek, illetve az ágyúgolyókra emlékeztető kőgolyók. Ezt a 200-600 m vastag, a területre oly jellemző, konkréciókban gazdag homokkőveket nevezi a szakirodalom Pétervásárai Homokkő Formációnak, míg a palóc népnelv „apokának”.

képek:

Chlamys, Ostrea, Balanus, Pecten, Carcharodon megalodon

In the area of the present day hills 20-23 million years ago the water of a bay was waving and rivers carried great amounts of deposits here from the surrounding mountains.

Over millions of years the bay was filled with sandy, gravelly deposits in some parts as thick as 200-600 m. The increasingly shallow water was inhabited by seashells (Chlamys, Ostrea, Balanus, Pecten) and huge sharks, the teeth of which were known and sold by local people as “birds tongue”.

7.5 million years ago the area slowly started to rise, the sea was pushed back and the first peaks of the Óbükk (Oldbükk mountains, or Heves-Borsod hills) emerged – however only as islands in the marshland.

After they emerged, the destructive power of water became very important: today the area is characterised by deep, narrow valleys of streams, gullies and steep slopes and on the edges of the area

sandstone cliffs of bizarre shapes were formed, some of them as high as 100 m. Local people attributed many legends to these cliffs.

Sandstone formation of Pétervására

20-23 million years ago under the waves of the shallow sea the sandy deposit was often mixed with the remains of shells. Over time this organic calcium-carbonate, or “limestone” was dissolved and it saturated and cemented the sandstone thus making it much harder than its surroundings. These harder concretions later weathered out when water and frost eroded and carried away softer, less consistent rocks. This way “rock loaves”, rock ledges, rock shelters and rock balls, similar to cannonballs, were formed, which are characteristic of the area. This sandstone, which is 200-600 m thick and typical in this area is called the Sandstone formation of Pétervására in scientific literature and “apoka” in local palóc dialect.

Na území dnešnej pahorkatiny pred 20-23 miliónmi rokov sa rozprestieral morský záliv, do ktorého rieky tečúce z okolitých hôr prinášali veľké množstvo splavenín. Počas miliónov rokov tento záliv preto miestami vyplňali piesčité a štrkové uloženiny v hrúbke 200-600 m. V stále plytšej morskej vode sa rozšírili lastúrniky (Chlamys, Ostrea, Balanus, Pecten), ale aj mohutné žraloky, ktorých charakteristicky ohnuté zuby miestni obyvatelia poznali a predávali pod názvom „vtáčie jazyky”.

Územie sa pred 7,5 miliónmi rokov začalo pomaly dvíhať, more sa sťahlo a vyzdvihli sa prvé bralá starých Bukových hôr (Ó-Bükk), ktoré vtedy vytvárali ešte len ostrovy v močiaroch.

Výzdvihom územia sa začala erózna činnosť povrchových vôd. V neskorších dobách sa tieto toky už hlboko zarezávali do pieskovcového podkladu vo forme úzkych dolín a výmoločných jarkov, na brehoch so strmými svahmi, často aj s takmer 100 m vysokými pieskovcovými stenami

bizarných tvarov, ktoré inšpirovali miestnych obyvateľov viazať k nim rôzne legendy.

Pétervásárske pieskovcové súvrstvie

V pieskových uloženinách plytkého mora pred 20-23 miliónmi rokov sa často nachádzali odumreté vápnité schránky morských organizmov, najmä lastúrnikov. Po čase sa uhlíčan vápenatý zo schránok vylúhoval, postupne scementoval a spevnil okolité pieskovce. Takéto tvrdšie polohy sa neskôr vypreparovali z okolitej, menej súdržnej horniny, ktoré ľahšie podliehali eróznej činnosti vody a ľadu. Vytvorili sa tak kamenné bochníky a vyčnievajúce lavice, ktoré sú zvlášť charakteristické pre túto krajinu. Ojedinele sa vyskytujú aj pieskovcové gule, pripomínajúce náplň do dela. Geológovia tento 200-600 m hrubý pieskovcový komplex nazývajú Pétervásárskym súvrstvom a miestni obyvatelia opukou.

Bükk-vidék Geopark

Geodiverzitás, kultúrtáj, örökségvédelem
www.bukkvidekgeopark.hu

KÉRJÜK ÓVJA, VÉDJE TERMÉSZETI ÉRTÉKEINKET!

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116, Tel.: (36)411-581

✉ kapcsolat@bnpi.hu 🌐 www.bnpi.hu

Interreg
Szlóvakia-Magyarország

Partnerséget építünk

Európai Regionális Fejlesztési Alap

GEOTOP | www.skhu.eu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

BÜKKI NEMZETI PARK

XXXXXXXXXXXXXXXXX (4. TÁBLA)

A pleisztocén kor nagy lehűlése, a „jégkorszak” a Kárpát-medencében is nagy változásokat indított el: míg a Kárpátok – így a közeli Tatra – csúcsait hó és jég fedte be, a völgyekben hatalmas gleccserek nyújtóztak, addig az Alföldön – elsősorban a Nyírségben és a Kiskunságban sivatagi homokdűnéket görgetett a szél. Úgy 300-400 ezer évvel ezelőtt vidékünket száraz fás tundra borította: a déli napsütötte lejtőket száraz sztyepprétek, a dombok északi oldalán ligetes fenyőerdők nőttek. A talaj néhol több méter vastagságban állandóan fagyott volt – ezt hívják permafrosztnak – csak nyáron engedett fel a felszín közeli rétege, mocsárvilággá változtatva a rövid, hűvös nyár alatt a völgyek talpát. A felolvadt talaj sok helyen megcsúszott, és a völgytalpakon sűrű masszaként lassan elkezdett lefelé kúszni. Ezeket a talajfolyásos jelenségeket hívjuk derázióknak, mely folyamat révén kialakultak azok a széles talpú völgyek, amilyen a Répás-völgye is.

A száraz, hideg teleken a déli lejtők sztyepprékjeinek elszáradt fűvét csak vékony hótakaró fedte, melyekhez könnyen hozzá jutottak a korszak legnagyobb növényevői, mint például a gyapjas orrszarvúak, melyek fejét két hatalmas tülök díszítette, és szőrrel borított testük súlya elérte a 2,5 tonnát. A korszak királyai azonban kétségkívül a gyapjas mamutok voltak: a 4-8 tonnás testsúlyú, hatalmas agyarakat növesztő jószágok a telet a Kárpát-medence sztyeppéin legelve húzták ki, míg tavasszal a Sajó és Hernád völgyének vonalát követve megindultak északnak, hogy a nyarat a mai Krakkó vidékén, a nagy szárazföldi

jégtakaró nyáron csapadékos, dús fűvet érlelő előterében töltsék.

Őseink a mamutokra mint hatalmas húsraktárakra tekintettek, vadásztak rájuk, így ha egész évben friss húshoz akartak jutni, követniük kellett a csordák szezonális vándorlását. Erre bizonyították, hogy a bükki szeleta-kultúra ősemberinek jellegzetes, bükki kvarcitból pattintott lándzsahegyeit megtalálták Krakkó környékén, míg az ott bányászott kőzetekből készített eszközöket fellelték vidékünkön is.

The great fall in temperature in the Pleistocene era, the "Ice Age", led to important changes in the Carpathian Basin, too: while the peaks of the Carpathian Mountains – including nearby Tatra mountains – were covered by snow and ice and huge glaciers were stretching out in the valleys, on the Great Hungarian Plains – especially in the Nyírség and Kiskunság areas – the wind formed desert sand dunes. About 300-400 thousands of years ago dry forest tundra existed in our region: the sunny southern slopes were covered by dry meadow-steppe grasslands and coniferous groves grew on the northern slopes of the hills. In some places the ground was constantly frozen in several meters depth – this is called permafrost – and only its surface melted in the short, cool summers thus turning the valley soles into marshlands. The melted soil often slipped and it started to slide down slowly in a thick mass. This soil movement is called derasion leading to the formation of valleys with wide soles, like the Répás valley. On the cold, dry winters dry grass on the meadow-steppe grasslands of the southern slopes was only covered by a thin layer of snow thus

it was easily accessible by the biggest herbivores of the era, like the woolly rhinoceros, which wore two huge horns on its head and its furry body could weigh 2.5 tons. However, kings of the era were apparently the woolly mammoths: they weighed 4-8 tons and grew huge fangs. The woolly mammoths survived winters grazing on the steppes of the Carpathian basin, but in spring they set off towards the north along the Sajó and Hernád rivers and spent the summer in the area of present day Krakow where dense grass grew in the wet foregrounds of the great continental ice sheet.

Our ancestors considered the mammoths as huge meat stores that they could hunt for, so in order to ensure fresh meat for the whole year they had to follow the seasonal migration of the mammoth herds. It is proven by the fact that typical Bükk quartzite flint spearheads made by the prehistoric people of the Seleta culture of the Bükk mountains were found in the area of Krakow, while stone tools made of rocks from that area were found around here.

Veľké pleistocénne ochladenia, „ľadové doby”, odštartovali rozsiahle zmeny v Karpatoch. Zatiaľ čo tatranské štíty sa zakryli ľadom, snehom a horské doliny ľadovcami, na Panónskej nížine, najmä v oblasti Nyírség a Kiskunság, vznikali pieskom naviate duny. Približne pred 300-400 tisíc rokmi našu oblasť pokrývali tundry: na južných výslnných svahoch sa nachádzali suché stepné lúky a na severných stranách pahorkov rástli ihličnaté háje. Keďže pôda bola takmer stále zamrznutá do viacetrovej hĺbky, vytvoril sa tzv. permafrost. Pripovrchová vrstva sa rozpustila len v krátkom a chladnom letnom období, čím sa na dnách dolín vytvorili močiare. Rozpustená pôda sa na mnohých miestach zosunula a v dolinách sa podmäčkané masy začali pomaly pohybovať smerom nadol. Takéto tečenie pôdy sa nazýva derázia, ktorá viedla k vytvoreniu doliny so širokou nivou. Príkladom takého procesu je aj dolina Répás-völgy.

V suchom a studenom zimnom období suchú trávu južných svahov stepných lúk často zakrývala len tenšia snehová vrstva, cez ktorú sa k nej ľahko dostali veľké bylinožravce, ako nosorožec srstnatý. Vyznačoval

sa dvomi veľkými rohmi na hlave a váha jeho tela dosahovala až 2,5 tony. Kráľom tejto doby bol však nesporne mamut srstnatý s váhou 4-8 ton a s mohutnými klami. V zime sa mamuty pásli na stepiach Karpatskej kotliny, kým na jar dolinami Hornádu a Slanej sa presúvali na sever, aby v letnom zrážkovom období mohli využiť hojné trávnaté lúky v priecheli veľkého kontinentálneho ľadovca v oblasti severne od Krakova.

Naši predkovia pokladali mamuty za významný zdroj mäsa, lovili ich a keď chceli mať celoročne čerstvé mäso, museli sledovať sezónne migrácie stád. Dôkazom toho sú nálezy oštepových hrotov szeletenskej kultúry vyrobených z kremencov pohoria Bükk nájdených v oblasti Krakova, pričom kamenné nástroje pochádzajúce z tamojších surovín našli aj na našom území.

Bükk-vidék Geopark

Geodiverzitás, kultúrtáj, örökségvédelem
www.bukkvidekgeopark.hu

KÉRJÜK ÓVJA, VÉDJE TERMÉSZETI ÉRTÉKEINKET!

Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

3304 Eger, Sánc u. 6., 3301 Eger, Pf. 116, Tel.: (36)411-581
☎ kapcsolat@bnpi.hu 🌐 www.bnpi.hu

Interreg
Szlovákia-Magyarország

Partnerséget építünk

Európai Regionális Fejlesztési Alap

GEOTOP | www.skhu.eu

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.